

Dosarul nr. 1ra-1733/2021
1-20106434-01-1ra-04082021

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători – Plămădeală Ghenadie, Cobzac Elena

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Gonța Maxim în numele inculpatului Ivanov Daniel, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 26 februarie 2021 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Ivanov Daniel Xxxxx, născut la xxxxx, originar din raionul xxxxx, s. xxxxx, domiciliat în mun. xxxxx, str. xxxxx, ap.xx,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 03.09.2020 – 26.02.2021 (prima instanță);
2. 17.03.2021 – 16.06.2021 (instanța de apel);
3. 04.08.2021 – 15.12.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 26 februarie 2021, *cauza fiind examinată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Ivanov Daniel a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, la o pedeapsă sub formă de 100 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

S-a încasat din contul lui Ivanov Daniel în beneficiul statului cheltuielile judiciare pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică, în mărime de 1 860 lei.

Totodată, a fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Ivanov Daniel la data de 26.06.2020, aproximativ la ora 21:40 min., aflându-se pe str. Drumul Viilor intersecție cu str. Academiei, având un comportament suspect, a fost stopat de către angajații OI al SII al IP Centru al DP mun. Chișinău, cărora, în rezultatul discuțiilor le-a predat benevol un pachet improvizat din hârtie, pe care îl deținea asupra sa intenționat, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, în care se afla o substanță de culoare albă, care conform raportului de constatare tehnico-științifică

nr.34/12/1-R-2450 din 31.07.2020, reprezintă substanța stupefiantă PVP (a-pirrolidino- valerophenone), ce este inclusă în Hotărârea Guvernului RM nr.1088 din 05.10.2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope neutilizate în scopuri medicale, cantitatea acesteia fiind de 0,160 gr, ceea ce conform Hotărârii Guvernului RM nr.79 din 23.01.2006, constituie cantități de mari.

Acțiunile inculpatului Ivanov Daniel au fost încadrate de către prima instanță în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, adică circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestora fără scop de înstrăinare, și anume păstrarea ilegală a drogurilor, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Maxim Gonța în numele inculpatului Ivanov Daniel, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului, pentru infracțiunea comisă, să-i fie stabilită o pedeapsă minimă, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, iar cheltuielile pentru efectuarea expertizei judiciare nr. 34/12/1-R-2450 din 31.07.2020, în sumă de 1860 lei, să fie trecute în contul statului.

În motivarea apelului, apărarea a susținut că prima instanța, la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului Ivanov Daniel pentru infracțiunea comisă, nu a ținut cont de faptul că ultimul a recunoscut vinovăția, a solicitat examinarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, or, conform procedurii menționate supra, consideră că inculpatului urma a i se stabili o pedeapsă sub formă de 60 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Cu referire la încasarea din contul inculpatului Ivanov Daniel a cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu efectuarea expertizei judiciare, în sumă de 1 860 lei, apărarea a indicat că este neîntemeiată și ilegală, din motiv că raportul de expertiză nr. 34/12/1 -R-2450 din 31.07.2020, în sumă de 1860 lei, a fost utilizat în sensul art. 93 alin.(2) pct. 2),7) Cod de procedură penală în calitate de probă, fiind pus la baza acuzării inculpatului Ivanov Daniel, astfel apărarea consideră, că costul cheltuielilor judiciare urmează să fie suportate de către ordonatorul expertizei judiciare, la caz, organul de urmărire penală, din mijloacele alocate pentru efectuarea expertizelor din bugetul alocat, or, prevederile art. 227 alin.(3) Cod procedură penală, prevăd expres că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat, dacă legea nu prevede altă modalitate.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2021 a fost respins, ca nefondat apelul declarat, cu menținerea sentinței.

Instanța de apel, în motivarea soluției adoptate, a relatat că prima instanță, la pronunțarea sentinței, corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just ajungând la concluzia că inculpatul Ivanov Daniel a săvârșit anume infracțiunea pentru care a fost condamnat, fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă, de asemenea, instanța întemeiat și motivat a dispus încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată.

Cu privire la argumentele apărării, precum că inculpatului nu i-a fost individualizată corect pedeapsa stabilită pentru infracțiunea comisă, instanța de apel a menționat că nu poate reține în calitate de circumstanță atenuantă recunoașterea

vinovăției de către inculpat, or, judecarea cauzei penale a avut loc în baza probelor administrate la urmărirea penală, care are ca premisă recunoașterea faptelor indicate în rechizitoriu, astfel, pedeapsa care urmează a fi aplicată inculpatului trebuie stabilită în conformitate cu art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, care stabilește o pedeapsă redusă, luându-se în considerație recunoașterea faptelor, iar reținerea în calitate de circumstanță atenuantă și recunoașterea vinovăției ar însemna acordarea unei bivalențe juridice uneia și aceleiași circumstanțe.

Astfel, ținând cont de circumstanțele comiterii infracțiunii, conducându-se de principiile generale de stabilire a pedepsei consfințite de art.61 alin.(2) Cod penal, reieșind din caracterul infracțiunii, care potrivit prevederilor art.16 alin.(2) Cod penal este una ușoară, precum și din noile limite ale pedepsei, determinate potrivit art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, coroborat cu art.217 alin.(2) din Cod penal, de personalitatea inculpatului, circumstanțele atenuante stabilite, circumstanțele preinfracționale, instanța de apel a considerat că instanța de fond justificat și motivat a reținut că pentru a asigura realizarea scopului legal al pedepsei, în privința acesteia urmează a aplica pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 100 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Ce ține de cheltuielile judiciare, instanța de apel a reiterat că acestea corect au fost încasate din contul lui Ivanov Daniel în beneficiul statului, în conformitate cu prevederile art. 227, 229 Cod de procedură penală.

4. Legalitatea și temeinicia hotărârilor instanțelor de fond este contestată cu recurs ordinar de către avocatul Gonța Maxim în numele inculpatului Ivanov Daniel, prin care, invocând temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, se solicită casarea acestora în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această latură, prin care inculpatului, pentru infracțiunea comisă, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată, în mărime de 60 ore, inclusiv, cheltuielile pentru efectuarea expertizei judiciare nr. 34/12/1-R-2450 din 31.07.2020, în sumă de 1860 lei, să fie trecute în contul statului.

Apărarea, în susținerea solicitărilor sale, invocând motive similare celor din apel, a menționat că instanțele de fond, la stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată, în mărime de 100 ore, au ignorat prevederile art. 78 alin. (1) Cod penal și nu s-au expus detaliat asupra hotărârilor adoptate.

Subsidiar, indică că instanțele de fond, dispunând de a se încasa cheltuielile judiciare, în sumă de 1 860 lei, din contul inculpatului Ivanov Daniel, nu au dat deplină eficiență prevederile art. 227 alin.(3) Cod procedură penală, care stipulează expres, că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat, dacă legea nu prevede altă modalitate.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța

de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal atestă că titularul acestuia invocă în calitate de temei pentru casarea hotărârii instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: *6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, însă, în esență, critică decizia contestată în latura pedepsei aplicate inculpatului, precum și în partea soluționării chestiunilor privind cheltuielile de judecată.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că argumentele invocate în cererea de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei și în contextul ce urmează va puncta raționamentele care au stat la baza respingerii acestora.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Subsidiar, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează

răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Așadar, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Revenind la cazul supus judecării, instanța de recurs consideră că instanța de apel corect a statuat asupra faptului că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, și stabilind noile limite ale pedepsei prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, conform *art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală*, corect a ajuns la concluzia privind aplicarea unei pedepse sub formă de amendă, în mărime de 100 ore de muncă neremunerată în folosul comunității. Or, stabilirea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, în mărime de 60 ore, după cum solicită recurentul, nu este rațională în circumstanțele stabilite pe caz și nu ar asigura scopul pedepsei penale prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal.

Cît privește critica recurentului privind ignorarea de către instanța de apel a prevederilor art. 78 Cod penal, instanța de recurs ordinar ține să sublinieze că nu poate fi reținută în calitate de circumstanță atenuantă, potrivit art. 76 Cod penal – recunoașterea vinovăției, întrucât inculpatul a acceptat examinarea cauzei în procedură simplificată, care impune recunoașterea deplină a vinovăției, iar în cazul dat unei și aceleași stări de fapt i s-ar fi acordat o dublă valență juridică.

Totodată, Colegiul penal menționează că prima instanță corect a constatat că inculpatul Ivanov Daniel a fost condamnat prin sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău, din 14 mai 2019 în baza art. 311 alin. (2), art. 312 alin. (2) Cod penal, la amendă în mărime de 30 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa un anumit gen de activitate pe un termen de 2 ani, sentință care nu a fost executată.

Astfel, ținând cont de faptul că prin sentința primei instanțe inculpatului i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, Colegiul penal remarcă că prima instanță just a statuat, că în temeiul prevederilor art. 87 Cod penal, pedepsele aplicate prin actele de dispoziție indicate supra, urmează a fi executate separat.

Cu referire la argumentele părții apărării privind dezacordul cu încasarea din contul inculpatului Ivanov Daniel în beneficiul statului a sumei de 1 860 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, Colegiul penal reiterează faptul că prin Legea nr. 316 din 22 decembrie 2017, în vigoare din 09 februarie 2018 (publicată în Monitorul Oficial cu nr. 40-47 art. 108 din 09 februarie 2018), a fost abrogat alin. (2) art. 143 Cod de

procedură penală, care prevedea că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Potrivit prevederilor art. 229 Cod de procedură penală, (1) Cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. (2) Instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeuri de nereabilitare. (3) Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Având în vedere că raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-2450 din 31 iulie 2020 (f.d. 23) a fost efectuat după intrarea în vigoare a prevederilor Legii nr. 316 din 22 decembrie 2017, se ajunge la concluzia că soluția instanțelor de fond raportată la prevederile art. 227, 229 alin. (1)-(3), 143 Cod de procedură penală, este una întemeiată.

În aserțiunea dată, Colegiul penal, analizând materialele cauzei în raport cu argumentele invocate de către recurent, conchide că instanța de apel, la judecarea apelului a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în mod întemeiat a dat o individualizare corectă pedepsei stabilite inculpatului Ivanov Daniel pentru infracțiunea comisă, precum și just a stabilit încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului în beneficiul statului, motivându-și temeinic soluția în acest sens, așa cum este indicat în pct. 3. al prezentei decizii, soluție pe care instanța de recurs o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară, deoarece soluția instanței de apel este pe deplin conformă circumstanțelor de fapt și de drept stabilite, precum și practicii judiciare constante.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*a se vedea, în special, cauzele Garcia Ruiz v. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999; Helle v. Finlanda, hotărârea din 19 decembrie 1997*).

Totodată, în concepția Curții Europene, art. 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (*cauza Van de Hurk v. Olanda, nr. 16034/90 din 19 aprilie 1994, Immeubles Groupe Kosser v. Franța, nr. 38748/97 din 9 martie 1999*).

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei

adoptate, urmând a fi dispusă inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Gonța Maxim în numele inculpatului Ivanov Daniel, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Ivanov Daniel Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **03 februarie 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Cobzac Elena